

Weidevogeltelling in de Veerpolder

Peter de Jong

Inleiding

Is er bij de Hekslootpolder sprake van een voorzichtig optimisme als het gaat over de toekomst als veenweidegebied en het handhaven van de bijbehorende vogelpopulatie, voor de Veerpolder kan dit optimisme niet gedeeld worden. Reeds in 1986 was er sprake van de aanleg van een zandlichaam voor een verbindingsweg en viaduct (de latere Camera Obscuraweg) tussen het industriegebied de Waarderpolder en de A5. De weg heeft- zoals verwacht- aanwijsbare schade toegebracht aan de broedvogel- populatie van de Veerpolder. Bovendien verdween een deel van het gebied onder het zand ten behoeve van de uitbreiding van het industriegebied. De oppervlakte van de Veerpolder is dientengevolge in totaal ca 16 ha. kleiner geworden.

Planvorming om het gebied te vergraven tot een recreatieplas en deze in te richten voor dagrecreatie is in een vergevorderd stadium.

In dit artikel meer informatie over deze plannen en een overzicht van de inventarisatie van de afgelopen jaren.

De inventarisatie

De Veerpolder is in 1991 vier keer door mij geïnventariseerd en wel op 6 en 30 april en 13 en 26 mei. In afwijking tot de Inlaag- en Hekslootpolder heb ik wederom de IAWM-methode gehanteerd, die doorgaans nog bekend staat als de PWS-methode. Nadeel van het hanteren van deze methode is dat de gegevens niet (direct) in het SOVON-bestand kunnen worden opgenomen.

Een overzicht van de resultaten van de inventarisatie in 1991 is gegeven in tabel 1. In de tabel zijn tevens de resultaten uit 1982 (PWS) en 1987 en 1988 (VWGZK) opgenomen. Een aantal trends is ook in de Veerpolder duidelijk waarneembaar. Zo is de Krakeend ook hier in opmars, terwijl Veldleeuwerik en Graspieper nagenoeg zijn verdwenen.

Kievit en Grutto zijn, na de sterke achteruitgang na 1986, ongeveer op hetzelfde peil gebleven. Tureluur en Scholekster gaan verder achteruit. Kritische soorten als Patrijs, Zomertaling en Watersnip weten zich niettemin met minimum-aantallen te handhaven. Twee factoren hebben een negatieve invloed op het aantal weidevogels gehad: reeds in april was een aantal goede weidevogelpercelen al dicht bezet met ingeschaard jongvee. De polder was op 3 april grondig afgezocht op Kievitseieren (mond med).

Tabel 1. Aantal broedparen/territoria van een aantal vogelsoorten in de Veerpolder per jaar. De oppervlakte grasland bedroeg in 1982 ± 56 ha; vanaf 1987 bedroeg de oppervlakte grasland ± 40 ha.

Soort	1982	1987	1988	1991
Fuut				1
Zomertaling				1
Wintertaling	1	+	+	0-1
Slobeend	9-10	1-6	2-4	6-7
Wilde Eend				9-10
Krakeend		1-3	5	7-9
Kuifeend				0-1
Bergeend				0-1
Meerkoet				4-7
Waterhoen		+	+	1-2
Patrijs	+	2	1-3	0-1
Fazant				0-1
Kievit	54-63	25-27	21-27	23-25
Grutto	36-40	14-17	15-17	13-15
Tureluur	9	12-15	16-20	9-12
Scholakster	13-20	11-13	13-16	6-9
Watersnip				1-2
Veldleeuwerik		1	1	0
Graspieper		6-8	4-8	2
Witte Kwikstaart		+	+	

Voorontwerpplan Schoteroog en Veerpolder

In juni 1991 heeft het Recreatieschap het voorontwerp Schoteroog en Veerpolder gepresenteerd, hiermee vorm gevend aan de wens van de provincie (streekplan 1987), dat de gemeente Haarlem haar oostgrens definitief vast moet leggen. Het plan van het Recreatieschap mag niet los worden gezien van het feit dat de gemeente Haarlem het industriegebied de Waarderpolder ten koste van de Veerpolder wil uitbreiden.

In het voorontwerp wordt de Veerpolder een functie als recreatieplas toebedeeld. Een vergraving van de polder tot recreatieplas dient derhalve om de expansiedrift van de gemeente Haarlem een halt toe te roepen. Bovendien levert het grond op voor een verdere afwerking van de recreatieve inrichting van de voormalige vuilstort op Schoteroog. In het voorontwerp wordt ook een helofytenfilter geprojecteerd langs de spoorbaan Haarlem-Amsterdam. Dit aan te leggen rietveld zou een natuurlijk waterzuiveringssysteem moeten vormen voor het water dat via de Binnenliede in de plas wordt gelaten. Aan de kant van de Binnenliede is ruimte opgenomen voor

natuurontwikkeling, maar wie de plannen hieromtrent bestudeert zal grote vraagtekens zetten bij het nut van deze ontwikkeling. Immers de geplande zone is aan alle kanten vrij toegankelijk.

Hoewel het de bedoeling was, dat de plannen reeds dit jaar uitgevoerd zouden worden is een en ander vertraagd door het idee om Schoterog weer te gebruiken als vuilstort. De plannen voor Schoterog en de Veerpolder hangen nauw met elkaar samen, zodat het een het ander doet vertragen.

Samenvattend

De bedreiging van de Veerpolder zet ook na de aanleg van de camera Obscuraweg door. Plannen voor intensieve recreatie zijn in een vergevorderd stadium. De aanleg van een helofytenfilter aan de oostkant vormt een goede aansluiting met het reservaat de Binnenliede. De aanleg van een natuurbouwzone tussen de Binnenliede en de Veerpolder behoeft nadere studie.

Op zichzelf is het vergraven van de Veerpolder uit oogpunt van landschapsbehoud en bescherming van de avifauna niet toe te juichen, maar mag in het licht van de blijvende druk van het industriegebied niet zonder meer als negatief worden betiteld. Het verdient aanbeveling, dat ook de vogelwerkgroep de plannen voor een natuurbouwzone onder de loupe neemt. Maar, wie weet keert het tij nog voor dit fraaie poldertje en kunnen we ook dit veenweidegebied behouden.

Tot slot een oproep. Wie wil de Veerpolder in 1992 gaan inventariseren? Degene, die dit op zich wil nemen wil ik met raad en daad te zijde staan.

P.de Jong, telefoon: 02550-21830